

Äldres rättigheter ska stärkas

Regeringen **Marin** har alla enorma kriser till trots lyckats förverkliga ett ambitiöst regeringsprogram. Den största ändringen är givetvis social- och hälsovårdsreformen som inte är en mirakelmedicin som löser alla problem, men likväl ger förutsättningar för att möta samtida och framtida utmaningar starkare. Det är lyckligt att reformen rots i hamn utan radikala privatiseringar och utan absoluta nedskärningar. I stället ökar finansieringen för varje område – men i en del av dem styr andra krafter än socialdemokratiska, vilket märks i vägval.

Dessutom har social- och hälsovårdsgifterna sänkts för ungefär en miljon finländare den här perioden, vilket välfärdsområdena nu bör hålla fast vid. Att situationen ändå är krävande beror på att behovet också ökat markant och pandemin har lämnat oss med en tung vårdskuld.

Det mest avgörande i stundande riksdagsval är hur kampen går mellan de stora partierna. Vi socialdemokrater vill anpassa ekonomin utan att skära i social- och hälsovård, utbildning och socialskydd. Samlingspartiets alternativ vore iskallt för många finländare, inte minst äldre. Sannfinländarnas oansvariga linje med EU-utträde som mål och ett nej till all invandring vore också omöjlig med ett bevarande av det stabila välfärdssamhället som vi känner det.

Framöver behöver vi utveckla tjänsterna ur medborgarnas perspektiv och inkludera fler grupper i lagberedning och tillämpning av lagar. För att stärka äldres rättigheter bättre har vi denna period inlett institutionen äldreombudsman. Den har efterlysts länge men förverkligades först med SDP som statsministerparti och ska förbättra äldres ställning och främja äldres rättigheter.

Därtill har personaldimensioneringen i äldreomsorgen blivit bindande i lag med allt högre krav, vilket är både i de behövandes och personalens intresse. En höjning av de lägsta pensionerna och indexjusteringar har också varit absolut nödvändiga i tider av inflation.

Vi måste fortsätta på denna väg och bland annat konkretisera åtgärdsplanen för att minska fattigdomen vad gäller pensionsfattigdomen. Vi ska stärka och förenhetliga närståendevårdarnas situation och förverkliga förslag om äldreåtgivning.

Då vi knackar dörr inför val är den vanligaste hälsningen att vi bör "ta hand om de äldre". Väljarna måste vara alerta och utvärdera vad olika partier de facto gjort och vad de vill göra till näst. **Jag är övertygad om att det är av största vikt att socialdemokraterna får fortsätta regera för att utveckla, inte avveckla välfärdssamhället.**

Johan Kvarnström, Riksdagsledamot (SDP), Raseborg

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE

Stig Kumlin, 040 050 0584,
stig.kumlin@outlook.com

VICEORDFÖRANDE

Torsten Spring, 040 777 4318,
torstenspring@hotmail.com

SEKRETERARE

Alf-Erik Helsing, 040 592 8595,
alf-erik.helsing@anvianet.fi

PCF'S STYRELSE Rauno Kousa

PCF'S FULLMÄKTIGE Torsten Spring

REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA

SIDAN I ELÄKKEENSAAJA

Marianne Laxén (ansvarig),
mannelx@hotmail.com

Henrik Helenius och

Alf-Erik Helsing

HEMSIDA

svenskadistriktet.elakkeensaajat.fi

ANSVARIG FÖR HEMSIDAN

Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi

Pensionärernas inkomster i förhållande till den övriga befolkningen oförändrade

Pensionärernas disponibla inkomst år 2020 var i genomsnitt 27 000 euro om året. Pensionärernas inkomstnivå i förhållande till personer i arbetslivet är 77 procent och proportionen har hållits mer eller mindre oförändrad under de senaste årtiondena.

De pensionärer som har den bästa ekonomiska ställningen är 55–74-åringar som bor i ett hus/hall med minst två personer. Klart lägre inkomster än genomsnittet har ensamboende, i synnerhet de som är yngre än 55 år.

År 2020 var andelen låginkomsttagare bland pensionärerna 13 procent, dvs. nästan densamma som bland hela befolkningen i genomsnitt. Enligt EU:s definition är låginkomsttagare personer vars inkomst understiger 60 procent av hela befolkningens medianinkomst.

PSC

Läget i Europa

månadens INTERVJU

"Jag skaffade hörapparat, men ändå hör jag inte", "Du borde nog gå till ögonläkaren när du ser så dåligt", "Igår var jag till banken och betalade en massa räkningar. Men genast idag kom en ny. Och det var telefonräkningen". Bordssamtalen vid Ekenäs Pensionstagares möte en vinterdag i Folkets hus eller Folkan vid Ystadsgatan i centrum av Ekenäs surrar på för fullt.

Genom fönstren syns ett lätt snöfall, medan förra riksdagsmannen och pensionerade ambassadören **Ralf Friberg** vant rör sig mellan borden för att växla några ord med deltagarna. Den gamle rutinerade politikern och borne diplomaten är sig lik. Det gäller att alltid kunna lyssna på människorna och deras vardagsproblem.

Ekenäs Pensionstagare hade inbjudit Ralf Friberg för att tala om Läget i Europa. Och Friberg som i över två årtionden tillbringat sina aktiva pensionärsår i Ekenäs hade lockat ett ovanligt stort antal deltagare. Inte att undra på när orosmolnen skockar sig över vår kontinent och folk känner stark osäkerhet inför framtiden.

I samma ögonblick jag fick veta om **Putins** angrepp på Ukraina förstod jag att den gamla världsordningen gått under. Förnuftet och eftertanken drunknade i ett blodbad och vänskapen mellan folken försvann, sade Friberg.

Han ansåg att vi måste erkänna att det handlar om ett blodigt krig i Europa där insatserna blir allt högre när ryssarna skjuter 20 000 artilleriprojektiler per dygn.

Ett mer konkret hot än någonsin tidigare är när Ryssland talar om att använda kärnvapen som kan förvandla hela världen till en askhöj. Moskvas ambition med terrorvåldet tycks vara att allt ukrainskt ska bort.

Friberg konstaterade att det paradoxala är att kommunismens fall gjorde att Putin och hans krigsherrar nu får härja fritt.

Tidigare hette det att västländernas samarbete gick ut på att hålla kommunisterna ute, USA inne och tyskarna nere. Idag gäller det att hålla Putin ute, britterna inne och tyskarna mer beslutsamma.

Friberg varnade för att Europa nu upplever en ödestimme.

Ralf Friberg i talarstegen.

– Men vi måste hålla ut oberoende av vad denna enade front kostar. Putin och den brutala krets han omger sig med måste bort.

Den stora frågan är naturligtvis hur länge kriget kommer att pågå. Friberg kunde bara konstatera hur olika bedömningarna är.

– En del säger snart. Andra att kriget kommer att pågå i många år. Men Finland har i alla fall lärt sig en läxa. Vi får inte bli beroende av ryska råvaror och av att importera elenergi från Ryssland.

Henrik Helenius

Intervju fortsätter i nästa nummer.

Gäster från Stockholm

Helsingfors pensionsstagare hade besök från Stockholm i januari. Stockholm PRO:s (Pensionärernas Riksorganisation) styrelse hade planeringsseminarium med kryssning till Helsingfors och vi hade en möjlig-

het att mötas för att äta lunch tillsammans. Vår förening representerades av ordförande **Stig Kumlin** samt **Marianne Laxén**. Vi diskuterade aktuella frågor med våra svenska gäster, bland annat problemet med alltför låga pensioner, som speciellt är ett

problem för kvinnor. Från svensk sida presenterades Stockholm PRO:s kommunalpolitiska program som uppgjorts inför valet. Den svenska delegationen leddes av **Elsemarie Bjellqvist**.

mlx

Pensionärgillet i Jakobstad r.f.

Pensionärgilletts medlemmar möter regelbundet upp till träffarna. De är numera varannan tisdag i månaden. Hösten som gått innehöll traditionellt program anpassat för medlemmarnas höga ålder.

Nytt för i år blev besöket av Lokal Tapiola och hur vi seniorer kan förvalta och kapitalspara av den lilla pension vi har.

Sången och musiken har stor betydelse för den sociala gemenskapen. Genom sångtexterna kan de inre sinnena öppnas och minnas tillbaka. Dessa stunder fortsätter.

Nytt för i år är också hur unga nya pensionärer kan förmedla sin aktiva tid genom bilder och berättelser från egna resor på deras långa cykelturer på Mallorca. Det som vi äldre inte mera orkar göra.

Mycket givande och intressant med nya vyer.

Under året firade vi 10 jubilarer som uppvaktades vid en föreläsning där alla medlemmar deltog i programmet. Föreningen har ett gott samarbete med stadens guider som ger oss inblick i stadens viktiga händelser före vår tid. Tänkvärda tankar.

Hösten avslutades med en gemensam julfest tillsammans med Jakobstadsnejdens invalider i deras stuga i Larsmo skärgård. Traditionellt med julprogram, dekorerad sal, dukade bord och julgröt. En trevlig och gemytlig samvaro i Julens tecken.

Vi ser fram emot ett nytt år av aktiviteter.

Helena Ahlstrand

Gröt serverades av Ulla Salokaski och Ulla-Maj Enqvist. Bild: Helena Ahlstrand.

Eleverna med tålmodiga läraren Magnus Boberg (andra från höger). Bild: Erik Ekman.

Digital service

PCF:s MÅL INFÖR RIKSDAGSVALET PERIODEN 2023–2027 sägs bland annat följande: De äldre bör tryggas rådgivning och stöd i hanteringen av digital service. Ansvaret måste här ligga hos myndigheterna.

Föreningarna och distrikten kan ändå sporra och hjälpa. EKL:s projekt Verkosta virtua är en bra sak och i Nyland fortsätter PCF:s frivilliga seniorer tillsammans med föreningen Enter ry att ge personlig och avgiftsfri kamrathandledning.

I Raseborg kan man boka tid på biblioteken i Ekenäs, Karis och Pojo.

Projektet i Nyland har enligt uppgift pågått under flera års tid,

något som vi inom vår förening har missat medan vår närmaste finska EKL-förening har bidragit med såväl handledare och deltagare som fått hjälp. Viktigt att vi försöker uppmuntra de som behöver stöd för att sköta ärenden via nätet.

ABF:s studieorganisationer i Österbotten och Västra Nyland gjorde ett bra jobb med att arrangera flera studiecirklar årligen i datoranvändning. Små grupper där man i lugn takt kunde öva många gånger. Vi i Västra Nyland hade 9 datorer via ABF med hyggliga program placerade i ett fint utrymme på min arbetsplats.

Stämmingsfull minnestund i Ekenäs

Ekenäs pensionsstagare firade en fin minnestund tillsammans med pastor **Meri Yliportimo** från Ekenäsnejdens svenska församling.

Såsom alltid går glädje och sorg hand i hand. Också denna gång började tillfället förstäligt nog med sorgsna förtecken. Det gällde ju att hedra och komma ihåg de medlemmar som inte längre finns ibland oss.

Men efter att ha lyssnat på Meris fina ord och sjungit de kära psalmerna och deltagit i Herrens bön förbyttes stämningen också nu till mera glädjefull. Glädjen i att komma ihåg de bortgångna och deras gärningar och omtanke. De har funnits och minnena lever kvar. Vi är glada över att ha haft dem med oss och sänder dem varma tankar.

Vi tackar varmt Meri Yliportimo för att hon tog sig tid att fira minnestunden med oss och för att hon gjorde minnestunden till ett varmt och berörande tillfälle. Vi fortsätter att arbeta vidare och se framåt.

Marianne Isaksson-Heimberg

Roger Sundén tog över

Från början av år 2023 ledes Vasa Pensionstagare av **Roger Sundén**. Därmed har föreningen räddats från en hotande kris. **Brita Helsing**, som lett föreningen sedan år 2014, har nämligen de senaste tre åren förgäves värdjat om att få trappa ner. Många har vidtalats men ingen har nappat på kroken – förrän nu.

Knappast är Vasaföreningen den enda som brottas med liknande problem. Och frågan är hur det kunde lösas? Kurser? Att uppdragen delas på fler? Att ordförande byts ut vartannat eller vart tredje år? Att man ger upp?

Problemet för Vasaföreningens del är hur som helst inte att det skulle saknas medlemmar med idéer, föreningstekniska kunskaper och erfarenheter. Sådana finns det nog, men för vissa delar handlar det om väl om ett slags övermättnad på förtroendeuppdrag, det är en tid de vill lämna bakom sig. I pensionsföreningen vill de inte stå vid rodet, bara vara och trivas. Och visst kan man ha förståelse för det. Men trivseln skulle knappast minska om de ville dela med sig av sina erfarenheter, tycker skribenten av dessa rader.

Trots allt, nu kan vi andas ut! Året har inletts i livsglada tecken! På årets första träff fick vi i bil och ord följa med på **Stina Mellbergs** och **Holger Rönnqvists** jordenutresa på 116 dagar. Och på träffen i slutet av januari förvandlades vi till spralliga dagisbarn då **Gun Svenlin** ledde oss i stoldans och underhöll oss med ena

Gun Svenlin ledde stoldansen, men den första dansen gjorde vi stående.

anekdoten mer roande än den andra.

Söndagen 22 januari var vi hela 47 som åntrade bussen för att se Pörtomrevyn, och lika många som återvände med värkande skrattnuskler. Ett teaterbesök till Pörtom gjorde vi i också ifjol och fler lär det bli. Gissa vem som introducerat den traditionen? Svaret hittar du i rubriken.

De gemensamma luncherna är redan nu en tradition. Årets första höll vi på **Micke Björklunds** restaurang Heimj.

aeh

Borgånejdens aktiviteter

På våra möten har vi intressanta föreläsare, som till exempel museilektor **Hannele Tenhovuori** som berättade om kända personer och platser i Borgå.

Första torsdagen i månaden, håller vi styrelsemöte och informationstillfälle, lotteri samt stoljumpa och lekar med **Ella Björkman** och avslutar mötet med kaffe.

Gemensamma luncher, teater och dagsutfärder omkring i bygden. Sommarresan i början av juni åker vi längre bort med övernattnings. Välfärdsområdesreformen betyder att vi behöver information och diskussion till vilken vi inbjuder stadens tjänstemän till föreläsningar om läget i vår stad. Nya medlemmar välkomna med i verksamheten.

Torsten Spring

Stoljumpa och lekar med Ella Björkman.